

Eenvoudige Safety Plays

In deze les gaan we dieper in op de 'Safety Play'. Letterlijk vertaald uit het Engels betekent deze term 'veilig afspel'. Veilig afspel is in zijn algemeenheid bij viertallenbridge van groot belang, omdat bij deze wedstrijdvorm het maken van het contract op de eerste plaats staat. Maar ook bij parenbridge kunnen Safety Plays een belangrijke rol spelen. Zodra de leider alleen gebaat is bij het maken van zijn contract en overslagen niet belangrijk zijn, komt de techniek van de Safety Plays om de hoek kijken.

1. Wat houdt een Safety Play precies in?

Een zuivere Safety Play is een speelwijze waarbij een mogelijke overslag opgeofferd wordt om het geboden contract met zekerheid te maken. In wezen valt het goed te vergelijken met een verzekering: men betaalt een premie (de overslag) om gedekt te zijn tegen grotere verliezen (down gaan in een maakbaar contract). Een Safety Play komt vooral voor bij manche- en slemcontracten in viertallenwedstrijden, omdat in dat geval overslagen geen belangrijke rol spelen, terwijl down gaan juist kostbaar is.

2. Waarom een Safety Play toepassen?

We hebben al gezegd: om ons te beschermen tegen down gaan in een maakbaar contract. Dit kan zich voordoen als de verdeling bij de tegenpartij (onverwacht) ongunstig voor de leider uitpakt. Het best laat zich dit illustreren aan de hand van een voorbeeld.

Spel 1 Z/Allen

♠ HB864	♠ 93		♠ V5
♥ 9754	♥ B62	N	♥ V108
♦ 865	♦ 104	W	♦ HVB9
♣ 7	♣ AHV1092	Z	♣ B843
	♠ A1072		
	♥ AH3		
	♦ A732		
	♣ 65		

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	-	1SA
pas	3SA	pas	pas
pas			

Spelverloop:

West start tegen 3SA met ♠4, bij oost ♠V.
Hoe luidt zuids speelplan?

Oplossing:

Zuid neemt ♠A (ophouden is gevaarlijk, want oost kan ♦H switchen) en telt zijn vaste winners: één schoppen-, twee harten-, één ruiten-, en zes klaverenslagen, als de klaverenkleur 3-2 zit. Voor het contract zijn echter vijf klaverenslagen voldoende.

Wat echter als de klaverenkleur 4-1 zit en de klaverenkleur van boven afgespeeld wordt?

Dan gaat u waarschijnlijk down, omdat u niet meer in de dummy kunt komen om de vrijgespeelde klaveren te benutten.

Zuid kan dit voorkomen door de volgende Safety Play toe te passen: ♣5 voorspelen en, als west met een kleintje bekent, ♣10 in de dummy leggen! Oost mag eventueel ♣B maken, maar het contract is veilig omdat de communicatie in de klaverenkleur bewaard is, waardoor vijf klaverenslagen zeker zijn. NZ kunnen na ♣B in het ongunstigste geval drie schoppenslagen incasseren, maar daarna komt zuid altijd aan slag en zijn negen slagen zeker.

Door deze wijze van afspel beveiligt zuid het contract tegen het 4-1 zitsel van de klaverenkleur.

Merk op dat deze Safety Play mogelijk is, omdat de schoppenkleur van zuid nog een keer gestopt wordt als de schoppenkleur 5-2 verdeeld zit. Verwisselt u ♠9 van noord maar eens met ♠8 van west en het contract is met dit zitsel onmaakbaar!

3. Viertallenwedstrijd tegenover parenwedstrijd.

Vooraf in een viertallenwedstrijd is de Safety Play een belangrijke techniek. Juist bij deze wedstrijdvorm is zijn overslagen relatief onbelangrijk. In een parenwedstrijd ligt het anders. In het vorenstaande spel kunnen er, als de klaverenkleur 3-2 zit, 10 slagen gemaakt worden. Normaal gesproken zit de klaverenkleur 3-2 (in bijna 70% van de gevallen). Door een Safety Play toe te passen wordt onnodig een overslag opgeofferd als oost ♣B heeft en de klaverenkleur 3-2 verdeeld zit. In een parenwedstrijd is dit een te dure prijs om het contract te verzekeren.

Ook bij gedoubleerde eindcontracten kunnen Safety Plays aan de orde komen. Ook dan geldt immers dat het maken van het contract van het grootste belang is.

Een spectaculair voorbeeld:

Spel 2	♠ 63		
Z/NZ	♥ 2		
	♦ AVB54		
	♣ V9542		
♠ 8		♠ B1095	
♥ HV1054	N	♥ A93	
♦ 1083	W	♦ 62	
♣ HB73	Z	♣ A1086	
	♠ AHV742		
	♥ B876		
	♦ H97		
	♣ -		

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	-	1♠
2♥	doublet ¹⁾	3♥	4♠
pas	pas	doublet	pas
pas	pas		

¹⁾ = negatief doublet

Zuid biedt na het negatieve doublet van noord en 3♥ van oost een goede 4♠, die door oost gedoubleerd wordt. West vindt de goede start: ♠8. Door het doublet van oost is zuid gewaarschuwd dat de schoppenkleur 4-1 zit, en mag daarom geen enkel risico nemen.

Hoe is het contract te verzekeren?

Door, heel verrassend, de eerste schoppenronde te duiken! Het contract is nu veilig, omdat u nu vijf schoppen- en vijf ruitenslagen kunt maken.

Gaat u nog eens na dat twee down onafwendbaar is als zuid de eerste schoppenronde pakt.

4. Een Safety Play bij een klein slem.

Tot slot nog een leuk voorbeeld van een klein slem dat dankzij een Safety Play met 100% zekerheid gemaakt wordt:

Spel 3 Z/OW

♠ 1084				♠ V973
♥ 976		N		♥ V854
♦ 97	W		O	♦ 3
♣ B10983		Z		♣ V765
	♠ 652			
	♥ A103			
	♦ HB1065			
	♣ A3			

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	-	1♦
pas	4SA	pas	5♥
pas	6♦	pas	pas
pas			

Spelverloop:

West start ♣B. Noord heeft het voorzichtig gedaan door in 6♦ af te stoppen; 6♦ lijkt nog niet eens dicht als de twee vrouwen verkeerd gesneden worden. Hoe moet de leider spelen om met zekerheid 6♦ te halen?

Oplossing:

Zuid kan natuurlijk zijn ogen dicht doen en zowel ♠V als ♥V over west snijden, maar gaat dan down. Pech? Natuurlijk was zijn kans 75% om het slem te maken (namelijk één van beide vrouwen goed). Het was niet nodig, want zuid heeft een 100% speelwijze ter beschikking!

Pak de eerste slag met ♣H; trek de troeven in twee ronden; speel ♣A, ♠A, ♠H en ♠B! Welke tegenstander ook aan slag komt, hij zal nu óf in de dubbele renonce terug moeten komen óf in de hartenvork spelen!

Merk op dat het niet veilig voor zuid is om de schoppenkleur intact te laten en met harten van slag te gaan. West kan dan met ♥V aan slag komen en schoppen door de ♠AHB spelen.

Dit is een standaardvoorbeeld van een Safety Play: zitten beide Vrouwen goed dan kan er een overslag gehaald worden; nu geef je één snit op (op ♠V) om de andere snit overbodig te maken, waardoor het contract 100% veilig is.

Een Safety Play is een techniek die in diverse vormen voorkomt, al of niet in combinatie met andere technieken, zoals de bovenstaande 6♦. Op dit moment zou het wat te ver voeren hier uitgebreid op in te gaan. Bij de oefenspellen beperken we ons daarom tot de Safety Play van de zuiverste vorm.

Spel 1
N/-

♠ B65		
♥ A32		
♦ V532		
♣ H54		
♠ HV9832	N	♠ A104
♥ 765		♥ 10984
♦ -	W O	♦ HB9
♣ B832	Z	♣ 1096
	♠ 7	
	♥ HVB	
	♦ A108764	
	♣ AV7	

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
-	pas	pas	1♦
2♠ ¹⁾	3♦	3♠	5♦
pas	pas	pas	

¹⁾ = zwakke sprong

West start ♠H en speelt schoppen na door zuid getroefd. In een parenwedstrijd zou u waarschijnlijk ♦A spelen in de hoop de secce ♦H te vangen en zodoende zelfs een overslag te halen. Als u het zo speelt, neemt u wel een risico om down te gaan als de ruiten 0-3 verdeeld zitten. Met het actuele zitsel verliest u nog twee troefslagen. Daarom moet u in een viertallenwedstrijd beginnen met een kleine ruiten naar de ♦V (of met klaveren of harten over te steken en een kleine ruiten naar ♦10 spelen), waardoor het contract bestand is tegen elk 3-0 zitsel in ruiten.

Spel 2
O/NZ

♠ V10762		
♥ V1042		
♦ H103		
♣ 4		
♠ AHB	N	♠ 43
♥ AH7		♥ 9653
♦ AV87	W O	♦ 42
♣ 632	Z	♣ AH1085
	♠ 985	
	♥ B8	
	♦ B965	
	♣ VB97	

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	pas	pas
2SA	pas	3♣ ¹⁾	pas
3SA	pas		

¹⁾ = Niemeijer

Noord start ♠2 (kleintje belooft plaatje) voor de ♠B van de leider. De leider heeft nu genoeg aan drie klaverenslagen. Om drie klaverenslagen veilig te stellen kunt u het beste een kleine klaveren naar ♣10 spelen! Zodra u weer aan slag komt, speelt u weer klaveren en ziet u noord niet meer bekennen; daarom speelt u een kleine klaveren in de dummy om de communicatie intact te houden. Nu bent u verzekerd van drie klaverenslagen.

Spel 3
Z/OW

♠ B109753		
♥ 543		
♦ AH6		
♣ 9		
♠ A	N	♠ HV86
♥ H72		♥ A86
♦ 9842	W O	♦ B107
♣ AHB42	Z	♣ 875
	♠ 42	
	♥ VB109	
	♦ V53	
	♣ V1063	

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	-	pas
1♣	1♠	2SA	pas
3SA	pas	pas	pas

Een van de moeilijkste spellen uit deze serie. Zuid start ♥V. De complicatie in dit spel is het gebrek aan communicatie. U bent bijna gedwongen om met ♥H in de dummy te nemen, anders komt u misschien niet meer bij uw schoppenslagen. Daarna deblokkeert u ♠A. Vier klaverenslagen zijn voldoende. Het beste is om ♣A en een kleine klaveren na te spelen. Zo houdt u de communicatie naar beide handen in stand en kunt u tevens de gemarkeerde snit in klaveren nemen (als noord de tweede klaverenronde niet meer bekend).

Spel 4
W/Allen

♠ 10753		
♥ AH7		
♦ A876		
♣ AV		
♠ HV9	N	♠ B642
♥ B10		♥ V9543
♦ HB2	W O	♦ V943
♣ 107643	Z	♣ -
	♠ A8	
	♥ 862	
	♦ 105	
	♣ HB9852	

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
pas	1SA	pas	3♣
pas	3SA	pas	pas
pas			

Zolang de klaverenkleur maar niet 5-0 zit zijn er tien slagen van boven. De hartenstart neemt u en ♣A brengt de onaangename verrassing aan het licht.

Geen nood. Neem ♣V over met ♣H, waardoor u vijf klaverenslagen kunt ontwikkelen, terwijl ♠A als vitale entree naar de klaverenkleur bewaard blijft.

Spel 5
N/NZ

♠ H7632	♠ B54	♠ V108
♥ B4	♥ HV2	♥ 108765
♦ A10	♦ B72	♦ V8543
♣ B876	♣ H1042	♣ -
	N	
	W O	
	Z	
	♠ A9	
	♥ A93	
	♦ H96	
	♣ AV953	

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
-	pas	pas	1SA
pas	3SA	pas	pas
pas			

West start schoppen. Er is niets aan de hand als u vijf klaverenslagen kunt maken. Met een 3-1 of 2-2 zitsel van de klaveren heeft u geen probleem, maar als de klaveren 0-4 of 4-0 zitten? Beide zitsels kunt u aan door te beginnen met een klaverenhonnet vanuit zuid. U ziet dan namelijk wie niet meer bekent, in dit geval oost. U hebt nu een snit op ♣B over west!

Spel 6
O/OW

♠ AB743	♠ V1065	♠ H92
♥ A	♥ B1065	♥ 872
♦ HB873	♦ 109	♦ AV2
♣ 92	♣ 876	♣ HB54
	N	
	W O	
	Z	
	♠ 8	
	♥ HV943	
	♦ 654	
	♣ AV103	

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	1♣	1♥
1♠ ¹⁾	2♥	2♠	3♥
4♠	pas	pas	pas

¹⁾ = minstens vijfkaart schoppen

Noord start ♥B voor wests ♥A. Als de klaveren honneurs miszitten, dreigen er in beide zwarte kleuren twee verliezers. Het verlies van twee schoppenslagen kunt u met elk 4-1 schoppenzitsel voorkomen. Hiervoor moet u beginnen met ♠A en een kleine schoppen naar de tafel spelen. Bekent noord niet, dan neemt u met ♠H en speelt u schoppen uit de dummy. Bekent noord met ♠10 of ♠V dan neemt u met ♠H. Bekent noord met een kleintje dan legt u ♠9. Zo kunt u altijd een tweede schoppenverliezer vermijden.

Spel 7
Z/Allen

♠ V1064	♠ AB52	♠ H9
♥ H7542	♥ AB6	♥ V10
♦ 2	♦ H104	♦ B863
♣ 732	♣ AH4	♣ VB1095
	N	
	W O	
	Z	
	♠ 873	
	♥ 983	
	♦ AV975	
	♣ 86	

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	-	pas
pas	2SA	pas	3SA
pas	pas	pas	

Oost start ♣V. U duikt eventueel de eerste klaverenronde. U hebt vijf ruitenslagen nodig voor uw contract. Als de ruiten dus 4-1 zitten heeft u een probleem. Boer-vierde bij west kunt u niet aan, een vierkaart ruiten bij oost wel. Hiervoor moet u beginnen met ♦H en ♦10 voorspelen. Als oost bekent neemt u over met ♦V! Nu west renonceert, hebt u een snit op ♦B over oost zonder entreeproblemen!

Spel 8**W/-**

♠ AH2
 ♥ H103
 ♦ 1076
 ♣ H763

♠ 107
 ♥ V954
 ♦ B9543
 ♣ 102

N
 W O
 Z

♠ 9853
 ♥ B
 ♦ HV82
 ♣ B984

♠ VB64
 ♥ A8762
 ♦ A
 ♣ AV5

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
1♣	pas	1♥	pas
1SA	pas	2♠	pas
3♥	pas	4♣ ¹⁾	pas
4♠ ²⁾	pas	4SA ³⁾	pas
5♥	pas	6♥	pas
pas	pas		

¹⁾ = controlebieding²⁾ = controlebieding³⁾ = Roman Keycard Blackwood

Een mooie 6♥, niet zo gemakkelijk te bieden. Met 5♥ belooft west twee 'sleutelkaarten' (♦A en ♥H) en ontkent tegelijkertijd ♥V!
 Zuid start ♦H. Het gevaar is dat u twee troefslagen kunt verliezen als de troeven 4-1 zitten. U begint met een harten te spelen met de intentie om de tien te leggen als zuid een kleintje bijspeelt. Nu zuid ♥B speelt, neemt u met de heer, gaat u terug naar de hand met schoppen of klaveren en speelt een kleine harten naar de tien (zuid kan eventueel VB9x gehad hebben). Nu zuid niet bekent, legt u de tien en snijdt later over de negen van noord!
 U kunt er nu op speculeren dat zuid ♥VB sec heeft. Dan maakt u een overslag door ♥A te spelen. U gaat dan wel down als noord ♥V9xx had of zuid ♥VB9x.